

Brusel 5. května 2015
(OR. en)

8293/15

JAI 249

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	30. dubna 2015
Příjemce:	Uwe CORSEPIUS, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2015) 185 final
Předmět:	Evropský program pro bezpečnost

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2015) 185 final.

Příloha: COM(2015) 185 final

Ve Štrasburku dne 28.4.2015
COM(2015) 185 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Evropský program pro bezpečnost

Evropská unie usiluje o zajištění toho, aby lidé žili v prostoru svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic. Evropané musí mít jistotu, že ať se v Evropě pohybují kdekoli, jejich svoboda a bezpečnost jsou dobře chráněny, a to při plném dodržování hodnot Unie včetně právního státu a základních práv.

V posledních letech se objevily nové, komplexní hrozby, které zdůrazňují nutnost větší součinnosti a užší spolupráce na všech úrovních. Mnoho dnešních obav v oblasti bezpečnosti vychází z nestability v zemích, jež bezprostředně sousedí s EU, a z měnících se forem radikalizace, násilí a terorismu. Hrozby jsou stále rozmanitější a více mezinárodní, mají čím dál více přeshraniční a meziodvětvový rozměr.

Tyto hrozby vyžadují účinnou a **koordinovanou reakci na evropské úrovni**. Všechny orgány EU se shodly, že EU musí obnovit svou strategii vnitřní bezpečnosti pro nadcházejících pět let¹.

Tento **Evropský program pro bezpečnost** stanoví, jak může Unie při zajišťování bezpečnosti v zájmu splnění tohoto cíle přinést **přidanou hodnotu** prostřednictvím podpory členských států. Předseda Komise Jean-Claude Juncker ve svých politických směrech prohlásil, že „*boj proti přeshraniční trestné činnosti a terorismu je společným evropským úkolem*“.² Za bezpečnost odpovídají v první řadě členské státy, ale nemohou to již dokázat samy. Všichni příslušní aktéři z EU a členských států musí při potírání přeshraničních hrozeb lépe spolupracovat, a současně je třeba respektovat odpovědnost členských států za prosazování práva a ochranu vnitřní bezpečnosti. Evropský program pro bezpečnost musí být tedy **společným programem** Unie a členských států. Výsledkem by měl být **prostor vnitřní bezpečnosti EU**, v němž jsou jednotlivci chráněni zcela v souladu se základními právy.

Tento program bude využívat celou škálu politik a nástrojů EU pro zajištění lepší výměny informací, intenzivnější operativní spolupráce a větší vzájemné důvěry. Zajistí souběh vnitřní a vnější dimenze bezpečnosti. EU musí zůstat ostražitá vůči dalším hrozbám, které se objeví a které mohou také vyžadovat koordinovanou reakci EU, ovšem prioritami programu jsou **terorismus, organizovaná trestná činnost a kyberkriminalita** jakožto vzájemně související oblasti s výrazným přeshraničním rozměrem, kde mohou opatření EU přinést skutečný posun.

1. LEPŠÍ SPOLUPRÁCE V OBLASTI BEZPEČNOSTI

EU již zavedla řadu právních, praktických a podpůrných nástrojů pro vytvoření evropského prostoru vnitřní bezpečnosti. Strategické cíle stanovené ve strategii vnitřní bezpečnosti na období 2010–2014 zůstávají v platnosti a měly by se i nadále plnit³. K jejich dosažení poskytla EU dobrý základ Lisabonská smlouva – posílila právní rámec EU, aby bylo možné spojit úsilí jednotlivých států a zajistit svobodu a bezpečnost, volný vnitřní pohyb a účinnou evropskou reakci na přeshraniční hrozby. Smlouva posílila ochranu základních práv a demokratickou kontrolu nad politikami Unie v oblasti vnitřní bezpečnosti a učinila Evropský parlament rovnocenným spolutvůrcem právních předpisů v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech. Od 1. prosince 2014 je policejní a justiční spolupráce v trestních věcech integrována do běžného právního řádu EU. Soudní kontrola ze strany Evropského soudního dvora a úloha Komise coby strážce

¹ Závěry Evropské rady EUCO 79/14 ze dne 27. června 2014; usnesení Evropského parlamentu 2014/2918 ze dne 17. prosince 2014; závěry Rady ze dne 4. prosince 2014 o vypracování obnovené strategie vnitřní bezpečnosti EU.

² Nový začátek pro Evropu: Moje agenda pro zaměstnanost, růst, spravedlnost a demokratickou změnu. Politické směry pro příští Evropskou komisi, 15. července 2014.

³ Závěry Rady ze dne 25. února 2010 o strategii vnitřní bezpečnosti Evropské unie: Směrem k evropskému modelu bezpečnosti (COM(2014) 154 final ze dne 11. března 2014).

Smluv je nyní plně uplatňována⁴, což zajistí dodržování práv jednotlivců a zvýšení právní jistoty a důvěry.

Je načase začít spolupracovat lépe a co nejužším způsobem. Úspěch nástrojů, které Unie v posledních letech zavedla, závisí v první řadě na sdílení odpovědnosti, vzájemné důvěře a účinné spolupráci mezi všemi zúčastněnými subjekty: orgány a agenturami EU, členskými státy a jejich orgány.

Program proto stanoví pro EU a její členské státy společný přístup, který je komplexní, realistický a orientovaný na výsledky. Všichni zúčastnění aktéři musí spolupracovat na základě **pěti klíčových zásad**, aby mohly být maximalizovány přínosy stávajících opatření EU a v případě potřeby přijata nová, doplňující opatření.

Za prvé je třeba zajistit plné dodržování základních práv. Bezpečnost a dodržování základních práv nepředstavují protichůdné cíle, ale konzistentní a vzájemně se doplňující cíle politiky⁵. Přístup Unie je založen na společných demokratických hodnotách naší otevřené společnosti, včetně právního státu, a musí dodržovat a podporovat základní práva, jak stanoví Listina základních práv. Všechna bezpečnostní opatření musí být v souladu se zásadami nezbytnosti, proporcionality a zákonnosti a musí existovat odpovídající záruky pro zajištění odpovědnosti a soudní nápravy⁶. Komise důsledně prověří, zda jsou všechna bezpečnostní opatření zcela v souladu se základními právy a zda současně účinně splňují své cíle. Dopad jakékoli nové iniciativy na volný pohyb a ochranu osobních údajů musí být plně v souladu se zásadou proporcionality a se základními právy. Za to nesou společnou odpovědnost všichni aktéři z EU a z členských států. Důležitou úlohu mají subjekty EU, jako je Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA) a Evropský inspektor ochrany údajů, které pomáhají orgánům EU a dalším agenturám EU při prosazování a podpoře našich hodnot.

Za druhé je pro zajištění důvěry občanů třeba více transparentnosti, odpovědnosti a demokratické kontroly. Evropský parlament plně vykonává svou úlohu spolutvůrce právních předpisů, který zajišťuje demokratickou kontrolu. Specifická úloha vnitrostátních parlamentů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva⁷ se promítá v širším závazku Komise k obnovenému politickému dialogu s vnitrostátními parlamenty. Komise bude dvakrát za rok informovat Evropský parlament a Radu o provádění programu. Komise rovněž vytvoří ukazatele výkonnosti pro klíčové nástroje EU. V zájmu dalšího zvýšení transparentnosti a účasti zřídí Komise v roce 2015 poradní fórum EU pro bezpečnost, které sdruží členské státy, Evropský parlament a agentury EU se zástupci občanské společnosti, akademické sféry a soukromého sektoru.

Za třetí musíme lépe uplatňovat a provádět stávající právní nástroje EU. Jednou z priorit Komise bude pomáhat členským státům, aby dále rozvíjely vzájemnou důvěru, plně využívaly stávající nástroje pro sdílení informací a podpořily přeshraniční operativní spolupráci mezi příslušnými orgány. Významnou roli má vzájemné hodnocení i účinné sledování provádění evropských opatření.

Za čtvrté je nutná větší soudržnost mezi jednotlivými agenturami a meziodvětvový přístup. Vzhledem ke stále většímu propojení mezi různými druhy bezpečnostních hrozeb je nutné plně koordinovat politiku a praktická opatření všech příslušných agentur

⁴ S výhradou zvláštních ustanovení protokolu č. 22 o postavení Dánska a protokolů č. 21 a 36 o postavení Spojeného království a Irska.

⁵ Článek 6 Listiny základních práv a rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 8. dubna 2014 ve spojených věcech C-293/12 a C-594/12, bod 42.

⁶ Ustanovení čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv EU; výše citovaný rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 8. dubna 2014.

⁷ Článek 69 SFEU.

EU v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí⁸ i v dalších oblastech. Tyto agentury poskytují specializovanou úroveň podpory a odborných znalostí pro členské státy i pro EU jako celek. Fungují jako informační centra, pomáhají při provádění práva EU a hrají zásadní úlohu při podpoře operativní spolupráce, mj. přeshraničních opatření. Je načase prohloubit spolupráci mezi těmito agenturami. Komise zahájí diskusi o tom, jak maximalizovat jejich příspěvek pomocí jejich užší vzájemné spolupráce, koordinace s členskými státy, komplexního a pečlivého plánování a zacílení zdrojů.

Specifické činnosti v rámci široké škály politik EU přispívají k plnění cílů v oblasti bezpečnosti, včetně oblastí dopravy, financí, cel, vzdělávání, politiky námořní bezpečnosti, informačních technologií a energetiky a veřejného zdraví. Evropský program pro bezpečnost doplní a posílí činnosti v rámci jednotného digitálního trhu a evropské politiky sousedství. Program vychází rovněž ze stávajících odvětvových strategií EU, které mohou přímo nebo nepřímo přispět k vysoké úrovni bezpečnosti⁹.

Tento program je také nutno vnímat ve spojení s budoucím Evropským programem pro migraci¹⁰, který se bude zabývat otázkami, jež se přímo týkají bezpečnosti, jako je nezákonné převaděčství migrantů, obchodování s lidmi, sociální soudržnost a správa hranic.

Za páté musíme propojit všechny vnitřní a vnější aspekty bezpečnosti. Bezpečnostní hrozby nejsou omezeny hranicemi EU. Vnitřní bezpečnost EU a celosvětová bezpečnost jsou vzájemně závislé a vzájemně propojené. Reakce EU tudíž musí být komplexní a musí vycházet ze soudržného souboru opatření, která spojují vnitřní a vnější dimenzi, aby bylo možné dále posílit vazby mezi evropskou politikou sousedství a společnou bezpečnostní a obrannou politikou. Úspěch závisí do značné míry na spolupráci s mezinárodními partnery. Aby bylo možné řešit základní příčiny bezpečnostních problémů, je nezbytná preventivní angažovanost ve vztazích se třetími zeměmi.

Je třeba maximalizovat přidanou hodnotu stávajících politických **dialogů o otázkách bezpečnosti** vedených EU – a souvisejících finančních nástrojů a činností EU – se zeměmi procesu rozšíření a sousedními zeměmi, s klíčovými strategickými partnery a příslušnými mezinárodními a regionálními organizacemi. Dialogy by se měly rozšířit tak, aby zahrnovaly priority, jako jsou spolupráce v boji proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a terorismu, nezákonnému převaděčství migrantů a obchodování s lidmi. Výsledkem by mělo být vytvoření specifických společných akčních plánů s klíčovými třetími zeměmi a cílené využívání finančních nástrojů EU.

Pro dialogy v oblasti bezpečnosti jsou důležité delegace EU ve třetích zemích, které proto potřebují mít odborné znalosti a silnější místní koordinaci. Prioritou by mělo být stávající **umístování odborníků na bezpečnost** do delegací EU v zemích evropské politiky sousedství a dalších cílových třetích zemích. Měli bychom rovněž analyzovat, jakým způsobem lze plně využívat odborných znalostí pracovníků donucovacích orgánů

⁸ Agentura EU v oblasti prosazování práva – Europol, Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie – Frontex, agentura EU pro soudní spolupráci – Eurojust, Evropská policejní akademie – CEPOL, Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů – eu-LISA a Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost – EMCDDA.

⁹ Strategie EU pro námořní bezpečnost (závěry Rady ze dne 24. června 2014); strategie pro kybernetickou bezpečnost (JOIN(2013) 1 final ze dne 7. února 2013); strategie pro řízení rizik v oblasti cel (COM(2014) 527 final ze dne 21. srpna 2014); strategický rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (závěry Rady ze dne 12. května 2009); strategie EU pro mládež (KOM(2009) 200 v konečném znění ze dne 27. dubna 2009); strategie EU proti pašování cigaret a jiným formám nedovoleného obchodu s tabákovými výrobky (COM(2013) 324 final ze dne 6. června 2013). Program také doplňuje uskutečňované iniciativy, jako je přezkum strategických kontrol vývozu (COM(2014) 244 final ze dne 24. dubna 2014).

¹⁰ Evropský program pro migraci je jednou z hlavních iniciativ pracovního programu Komise na rok 2015.

členských států vyslaných do třetích zemí, a zvážit proveditelnost vyslání styčných úředníků a státních zástupců z agentur EU do klíčových třetích zemí.

Dohody o vzájemné právní pomoci se třetími zeměmi (USA, Japonsko¹¹) jsou zásadním nástrojem mezinárodní soudní spolupráce; Komise zhodnotí, zda je nutné vypracovat další dvoustranné nebo vícestranné dohody s klíčovými třetími zeměmi.

V neposlední řadě by EU měla prohlubovat vztahy s mezinárodními organizacemi, např. s OSN, Radou Evropy a Interpolem, a aktivněji využívat vícestranných fór, jako je globální fórum pro boj proti terorismu, s cílem podporovat osvědčené postupy a plnit společné cíle.

Vnější aspekty bezpečnosti budou komplexněji rozvíjeny v rámci strategického přezkumu, který iniciovala vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Komise, a rovněž během probíhajícího přezkumu evropské politiky sousedství.

2. POSÍLIT PILÍŘE ČINNOSTI EU

Lepší a intenzivnější spolupráce znamená z provozního hlediska zejména to, že všichni zúčastnění aktéři – orgány a agentury EU, členské státy a vnitrostátní donucovací orgány – plně uplatňují stávající nástroje. V případě potřeby je proto rovněž nezbytné vytvořit nové či rozvinutější nástroje, jež umožní maximalizovat přidanou hodnotu opatření EU při výměně informací, operativní spolupráci a u další podpory.

2.1 *Lepší výměna informací*

Unie poskytuje řadu nástrojů pro usnadnění výměny informací mezi donucovacími orgány členských států. Členské státy by je měly plně využívat. Tam, kde stále existují kritické nedostatky, bychom měli posoudit vhodnost dalších nástrojů EU.

Nejčastěji používaným nástrojem pro sdílení informací je dnes **Schengenský informační systém (SIS)**. Příslušné donucovací orgány jej mohou využívat k nahlížení do záznamů o hledaných nebo pohřešovaných osobách a věcech jak v rámci Unie, tak na vnějších hranicích. Počátkem roku 2015 byl SIS modernizován, aby se zlepšila výměna informací o osobách podezřelých ze spáchání teroristických činů a posílilo úsilí členských států, pokud jde o rušení platnosti cestovních dokladů osob podezřelých z toho, že se chtějí přidat k teroristickým skupinám mimo EU. Komise bude zkoumat možnosti, jak pomoci členským státům při uplatňování zákazů cestování vydaných na vnitrostátní úrovni. V letech 2015–2016 Komise zhodnotí SIS a posoudí, zda je kvůli novým operačním potřebám třeba provést změny právních předpisů, jako je zavedení dalších kategorií vedoucích ke vzniku záznamů.

V zájmu dalšího posílení bezpečnosti na vnějších hranicích by se měl lépe využívat SIS i databáze Interpolu týkající se **odcizených a ztracených cestovních dokladů (SLTD)**. Komise bude nápomocna členským státům při používání automatizovaných hraničních kontrol prostřednictvím kontrol v SIS a SLTD a bude i nadále sledovat, zda členské státy plní svou povinnost poskytovat údaje do SLTD¹². Komise také aktualizuje příručku pro příslušníky pohraniční stráže s cílem lépe zaměřit hraniční kontroly a podpořit plné využívání SIS a SLTD.

¹¹ Rozhodnutí Rady 2009/820/SZBP ze dne 23. října 2009 a 2010/88/SZBP/SVV ze dne 30. listopadu 2009.

¹² Společný postoj 2005/69/SVV ze dne 24. ledna 2005.

Členské státy nesou při kontrolách své části vnějších hranic odpovědnost za celou Unii. Práci vnitrostátních pohraničních orgánů by proto měly při provádění kontrol osob pomáhat **společné ukazatele rizik**. V první polovině roku 2015 dokončí Komise první soubor společných ukazatelů rizik týkající se zahraničních teroristických bojovníků, vytvořený na základě příspěvků členských států. V budoucím fungování těchto ukazatelů rizik budou hrát klíčovou úlohu agentury Europol a Frontex. Komise bude i nadále monitorovat účinnost Schengenského hraničního kodexu a zjišťovat případnou nutnost jeho dalšího vylepšení.

Pro prevenci přeshraniční trestné činnosti a terorismu mají zásadní význam společné vysoké standardy **správy hranic**, jež plně dodržují zásady právního státu a základní práva. Správou hranic se bude hlouběji zabývat Evropský program pro migraci. Revidovaný návrh týkající se „inteligentních hranic“, který Komise hodlá předložit začátkem roku 2016, pomůže zvýšit efektivnost a účinnost v této oblasti.

K boji proti nezákoně činnosti na hranicích, jako je obchod se zbraněmi a pašování nedovolených drog a cigaret či nelegální měnové převody, rovněž přispívají doplňující opatření ke zlepšení bezpečnosti v souvislosti s **pohybem zboží**. Celní systém pro předběžné informace o nákladu poskytuje celním orgánům předem informace pro posuzování bezpečnostních rizik nákladu, který je do EU přivážen nebo z EU odvážen. Tento systém by měl být plně využit prostřednictvím účinného sdílení informací mezi celními a dalšími donucovacími orgány. Informační systém proti podvodům (AFIS) poskytuje zásadní platformu pro výměnu celních informací v boji proti podvodům a podporuje vymáhání celních předpisů v boji proti přeshraniční trestné činnosti¹³.

Dalším příkladem nástroje pro výměnu informací na úrovni EU, který dosud nebyl plně využit, je **průmský rámec**¹⁴. Nabízí automatizované srovnávání profilů DNA, údajů o otiscích prstů a údajů z registrů vozidel – což jsou klíčové informace pro odhalování trestné činnosti a efektivní vystavení případu. Potenciální možnosti tohoto systému však nejsou využity, protože v této fázi jen několik členských států splnilo své právní závazky a integrovalo tuto síť do vlastních systémů. To brání celkové účinnosti průmského rámce při zadržování a trestním stíhání pachatelů trestné činnosti. Členské státy přitom obdržely na podporu jeho provádění značné finanční a technické prostředky. Komise bude považovat tuto oblast za prioritní, pokud jde o využívání jejich pravomocí k zajištění řádného provádění právních předpisů EU.

Provedení nástrojů EU do právních předpisů na vnitrostátní úrovni však samozřejmě nestačí. Nástroje bezpečnostního rámce EU budou plně účinné pouze tehdy, budou-li mít vnitrostátní donucovací orgány k využívání stávajících nástrojů důvěru a budou-li pružně sdílet informace. Cílem návrhu nového právního základu pro **Europol**¹⁵, který nyní posuzují Evropský parlament a Rada, je zlepšit analytické schopnosti Europolu, zahájit operativní činnost členských států a posílit režim ochrany osobních údajů v rámci Europolu. Členské státy by měly Europol využívat jako prvotní kanál ke sdílení informací v oblasti vymáhání práva v celé EU. Aplikace sítě pro bezpečnou výměnu informací (SIENA) Europolu umožňuje členským státům rychlým, bezpečným a uživatelsky vstřícným způsobem provádět výměnu informací mezi sebou, s Europolem nebo s třetími stranami, které s Europolem podepsaly dohodu o spolupráci. K účinnému

¹³ Systém AFIS provozuje Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF).

¹⁴ Rozhodnutí Rady 2008/615/SVV ze dne 23. června 2008 a 2008/616/SVV ze dne 23. června 2008.

¹⁵ COM(2013) 173 final ze dne 27. března 2013. Část návrhu byla nahrazena návrhem nařízení o zřízení Agentury Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL) (COM(2014) 465 final ze dne 16. července 2014).

využívání nástrojů pro výměnu informací je rovněž třeba správné rozhraní mezi nástroji EU a systémy donucovacích orgánů členských států, jako jsou **jednotná kontaktní místa**. Členské státy musí na vnitrostátní úrovni zavést vhodné struktury pro integraci a koordinaci činnosti příslušných orgánů.

Klíčem k rozbití teroristických a zločineckých sítí je sledování pohybu pachatelů trestných činů. Evropský parlament a Rada musí nyní co nejdříve dokončit vytváření systému **jmenné evidence cestujících EU (PNR)** pro cestující v letecké dopravě, který bude zcela v souladu s Listinou základních práv, a přitom poskytne silný a účinný nový nástroj na úrovni EU pro boj proti těmto trestným činům. Analýza informací ze systému PNR poskytnutých při rezervaci a u odbavení pomáhá identifikovat rizikové cestující, kteří byli dosud donucovacím orgánům neznámí. Údaje ze systému PNR se ukázaly jako nezbytné pro identifikaci rizikových cestujících v kontextu boje proti terorismu, obchodu s drogami, obchodování s lidmi, pohlavnímu vykořisťování dětí a další závažné trestné činnosti. Až bude směrnice o systému PNR přijata, zajistí lepší spolupráci mezi vnitrostátními systémy a sníží rozdíly v úrovni bezpečnosti členských států. Společné ukazatele rizik pro zpracování údajů z PNR pomohou předcházet tomu, aby pachatelé trestných činů unikali před zadržením tak, že cestují přes jiný členský stát. Agentury Europol a Frontex mohou opět hrát klíčovou roli při vytváření a rozšiřování těchto ukazatelů rizik na základě informací od členských států.

EU uzavřela **dohody o PNR** se Spojenými státy, Kanadou a Austrálií. Tato spolupráce má skutečnou přidanou hodnotu při identifikaci a zadržení zahraničních teroristických bojovníků, překupníků drog nebo cestujících sexuálních delikventů. Budoucí přístup Unie k výměně údajů z PNR se třetími zeměmi zohlední nutnost používat jednotné normy a specifické záruky ochrany základních práv. Až Evropský soudní dvůr vydá své stanovisko k návrhu dohody o PNR s Kanadou, dokončí Komise na základě jeho závěrů sestavování právně dobře ošetřených a udržitelných řešení pro výměnu údajů z PNR s dalšími třetími zeměmi; mimo jiné zváží vytvoření vzorové dohody o PNR stanovící požadavky, které musí třetí země splnit, aby od EU mohly dostávat údaje z PNR.

Společná pravidla **ochrany osobních údajů** umožní účinnější spolupráci mezi donucovacími a soudními orgány a podpoří budování důvěry a zajištění právní jistoty. Zásadní význam má dosažení dohody ohledně reformy ochrany údajů jako celku do konce roku 2015, a zejména o návrhu směrnice o ochraně údajů týkající se policejních orgánů a orgánů trestního soudnictví. Evropská unie kromě toho jedná s vládou Spojených států amerických o rámcové mezinárodní dohodě („zastřešující dohodě o ochraně údajů“) s cílem zajistit vysokou úroveň ochrany osobních údajů předávaných mezi EU a USA pro účely prevence, odhalování, vyšetřování a trestního stíhání trestné činnosti včetně terorismu.

K prevenci a trestnímu stíhání terorismu a organizované trestné činnosti mohou rovněž účinně přispívat **údaje o komunikaci**. V návaznosti na rozsudek Evropského soudního dvora o směrnici o uchovávání osobních údajů¹⁶ bude Komise i nadále sledovat vývoj právních předpisů na vnitrostátní úrovni.

Boj proti zločineckým organizacím činným ve více zemích EU vyžaduje rovněž výměnu informací a spolupráci mezi soudními orgány. Celkem 26 členských států využívá **Evropský informační systém rejstříků trestů** (ECRIS), který umožňuje výměnu informací o občanech EU, kteří byli dříve odsouzeni. Systém však nefunguje účinně u státních příslušníků třetích zemí, kteří byli odsouzeni v EU. Komise uspíší již probíhající

¹⁶ Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 8. dubna 2014, citováno výše.

práci na zlepšení systému ECRIS v případě státních příslušníků třetích zemí a je připravena přispět k jeho účinnému zavádění.

Prostor pro zlepšení výměny informací je stále u dostupnosti stávajících údajů v reálném čase od všech členských států. V reakci na žádost Rady¹⁷ posoudí Komise nezbytnost a možnou přidanou hodnotu **evropského indexového systému policejních záznamů** (EPRIS), který má usnadnit přeshraniční přístup k informacím uchovávaným ve vnitrostátních policejních záznamech. Komise průběžně podporuje zahájení plánovaného pilotního projektu skupiny členských států, který má vytvořit mechanismy automatizovaného přeshraničního vyhledávání ve vnitrostátních rejstřících na základě systému nalezení či nenalezení shody¹⁸.

V neposlední řadě **společné prostředí pro sdílení informací v námořní oblasti** (CISE) umožní, aby relevantní bezpečnostní údaje v oblastech, jako je pirátství, terorismus, pašování zbraní a drog, obchodování s lidmi, znečištění životního prostředí, civilní ochrana a ochrana před přírodními katastrofami, byly mezi příslušnými orgány v rámci jejich stávajících mandátů interoperabilní.

*Činnost EU se musí zaměřit především na **plné provedení již platných pravidel** – například průmského rámce – a **přijetí již předložených návrhů** – jako je směrnice EU o jmenné evidenci cestujících, nařízení o Europolu a reforma ochrany údajů. To bude samo o sobě představovat významný krok vpřed, jelikož vznikne jasný, bezpečný a řádně právně upravený soubor nástrojů k tomu, aby orgány mohly dostávat informace, které potřebují – pokud tyto nástroje budou plně využívány. Pravidelně přezkoumávány by měly být také **klíčové nástroje**, jako je Schengenský informační systém, Schengenský hraniční kodex a ECRIS, a jakékoli mezery v jejich rozsahu by měly být odstraněny.*

2.2 Intenzivnější operativní spolupráce

Lisabonská smlouva poskytuje právní a praktická ujednání pro účinnou operativní spolupráci mezi orgány různých členských států.

Orgány členských států koordinují prostřednictvím **politického cyklu EU pro boj proti organizované a závažné mezinárodní trestné činnosti** společné priority a operativní činnosti. Ústřední roli hraje Stálý výbor pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI). Politický cyklus stanoví metodiku pro přístup v oblasti vnitřní bezpečnosti, který je založen na zpravodajských informacích a na společném posouzení hrozeb v koordinaci s Europolem. Zdroje, které má k dispozici, zaměřuje na bezprostřední, střednědobé a dlouhodobé bezpečnostní hrozby a rizika. Členské státy by měly politický cyklus více využívat k zahájení konkrétních operací v oblasti vynucování práva v boji proti organizované trestné činnosti, mimo jiné i s třetími zeměmi. Operace Archimedes, kterou v září 2014 koordinoval Europol a jejímž cílem bylo řešit řadu závažných trestných činů napříč členskými státy a třetími zeměmi, poskytla praktický příklad, jak to může pomoci¹⁹. Tyto operace je třeba pravidelně hodnotit s cílem určit osvědčené postupy pro budoucí činnost.

¹⁷ Viz výše zmíněné závěry Rady ze dne 4. prosince 2014.

¹⁸ Automatická odpověď na vyhledávání v rejstříku by pouze uváděla, zda v policejních záznamech jiné země jsou údaje k dispozici („hit“ – nalezení shody), či nikoli („no hit“ – nenalezení shody). V případě nalezení shody by bylo nutné požádat prostřednictvím stávajících kanálů policejní spolupráce o další údaje.

¹⁹ Operace Archimedes se uskutečnila v září 2014; zúčastnily se jí donucovací orgány z 34 zemí a koordinoval ji Europol. Tato operace se zaměřila na organizované zločinecké skupiny a jejím výsledkem bylo více než 1 000 zatčených osob v celé Evropě.

Při podpoře operativní spolupráce hrají klíčovou úlohu **agentury EU**. Přispívají k hodnocení společných bezpečnostních hrozeb, pomáhají stanovit společné priority operativní činnosti a usnadňují přeshraniční spolupráci a trestní stíhání. Členské státy by měly k boji proti trestné činnosti pomocí společných činností plně využívat podpory agentur. Podporována by měla být také intenzivnější spolupráce agentur v rámci jejich mandátů. Revidovaná dohoda o spolupráci mezi agenturami Europol a Frontex umožní po vstupu v platnost součinnost obou agentur, jež pak budou moci sdílet osobní údaje (při použití vhodných záruk ochrany údajů). Europol a Eurojust by měly dále posílit svou operativní spolupráci.

Na základě příspěvků agentur EU a v úzké spolupráci s členskými státy získala Komise konkrétní odborné znalosti v oblasti **posuzování rizik**. Komise vypracovala Pokyny pro hodnocení a mapování rizik pro zvládání katastrof²⁰ a Pokyny pro posuzování schopnosti řízení rizik členskými státy a posoudila rizika v oblasti výbušnin v nákladní letecké dopravě ze třetích zemí a u letištních kontrol cestujících v členských státech. Komise má v úmyslu použít tuto metodu v dalších oblastech, jako je kritická infrastruktura, praní peněz a financování terorismu, a zejména při posuzování dominového efektu systémových rizik.

K usnadnění soudržné **evropské reakce během krizových a mimořádných situací**, jež nebude zbytečně a nákladně zdvojit úsilí, mohou pomoci koordinační centra. V rámci **doložky solidarity**²¹ může členský stát požádat o pomoc EU v případě krize, včetně teroristických útoků. Středisko EU pro koordinaci odezvy na mimořádné události, které funguje nepřetržitě, působí jako hlavní koordinační a podpůrná platforma pro všechny krize na základě mechanismu civilní ochrany Unie²², doložky solidarity a integrovaných opatření EU pro politickou reakci na krize. Vychází z údajů Komise, agentur EU a členských států. Vzhledem k nárůstu a objevování nových rizik katastrof musí členské státy a Komise spolupracovat, aby byly právní předpisy z roku 2013 týkající se civilní ochrany zcela provedeny a funkční²³, mimo jiné v návaznosti na sendajský rámec pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030²⁴. EU by měla i nadále posilovat svou připravenost v oblasti řešení krizí s cílem zajistit efektivnější a soudržnější reakci EU na krizové situace v důsledku trestných činů, jež mají dopad na hranice, veřejnou bezpečnost a kritické systémy. To zahrnuje více společných cvičení.

Na podporu operativní spolupráce jsou dostupné přeshraniční nástroje na úrovni EU. **Společné vyšetřovací týmy (SVT)** poskytují pohotový rámec spolupráce mezi členskými státy, zřízený na pevně stanovené období za účelem vyšetřování konkrétních případů. Společné vyšetřovací týmy jsou úspěšným nástrojem, který by se měl používat pravidelněji a měl by systematictěji čerpat z činnosti agentur. U trestných činů s mezinárodním rozměrem by členské státy měly využívat možnosti zapojit do společných vyšetřovacích týmů třetí země. Stejně tak **společné celní operace (JCO)** umožňují celním orgánům za využití multidisciplinárního přístupu řešit přeshraniční trestnou činnost v celní oblasti. Komise a členské státy spolupracovaly na vytváření společných kritérií rizik týkajících se posouzení bezpečnostních rizik mezinárodního pohybu zboží, které provádějí celní orgány. V souladu se strategií a akčním plánem EU pro řízení rizik

²⁰ SEK(2010) 1626 v konečném znění ze dne 21. prosince 2010.

²¹ Článek 222 SFEU.

²² Mechanismus civilní ochrany Unie byl zřízen v roce 2001 za účelem posílení spolupráce mezi vnitrostátními orgány civilní ochrany v celé Evropě.

²³ Rozhodnutí 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie ze dne 17. prosince 2013.

²⁴ To zahrnuje posílení odolnosti místní a celostátní infrastruktury vůči katastrofám, podporu inovací, vytváření účinnějších vazeb mezi výzkumem, politikou a činnostmi, rozvoj partnerství se soukromým sektorem a začlenění řízení rizik v případě katastrof.

v oblasti cel by EU měla i nadále posilovat své kapacity pro odhalování nedovoleného obchodu se zbožím nebo nedovolené hotovosti.

Dalším účinným způsobem, jak zajistit operativní přeshraniční spolupráci, je spolupráce v **sítích vnitrostátních speciálních jednotek**. Přeshraniční spolupráce mezi vnitrostátními finančními zpravodajskými jednotkami (FIU) a vnitrostátními úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti (ARO) přispívá k boji proti praní špinavých peněz a k zajištění přístupu k nezákonným výnosům z trestné činnosti. Stejně tak **celní** orgány spolupracují při řízení rizik v mezinárodním dodavatelském řetězci a zároveň usnadňují legální obchod²⁵. Větší koordinace a spolupráce mezi subjekty pobřežní stráže na vnitrostátní úrovni posiluje námořní bezpečnost. Odborníci z různých částí řetězce donucovacích subjektů v členských státech rovněž spolupracují prostřednictvím různých sítí pro boj proti trestné činnosti proti životnímu prostředí. Komise bude tento přístup podporovat i v dalších oblastech.

Střediska policejní a celní spolupráce (PCCC) v příhraničních regionech sdružují na jednom místě donucovací orgány různých členských států. EU podporuje střediska policejní a celní spolupráce, jejichž počet se zvyšuje, spolufinancováním a výročními konferencemi za účelem výměny zkušeností a osvědčených postupů. Přestože se většina informací vyměňovaných v rámci středisek policejní a celní spolupráce netýká závažné a organizované trestné činnosti, je důležité předávat informace o těchto případech na vnitrostátní úroveň, případně Europolu.

Pokud jde o **regionální spolupráci**, po zhodnocení stávajících nástrojů by se mohla zvážit nezbytnost a přidána hodnota opatření podle článku 89 SFEU týkajících se činnosti příslušných orgánů jednoho členského státu na území jiného členského státu, mj. pronásledování a přeshraničního sledování.

Justiční spolupráce v trestních věcech se rovněž opírá o účinné přeshraniční nástroje. Klíčovým prvkem bezpečnostního rámce je vzájemné uznávání rozsudků a soudních rozhodnutí. Nástroje jako evropský zatýkací rozkaz se ukázaly jako účinné, ale jiné nástroje, např. zmrazování a konfiskace majetku pocházejícího z trestné činnosti, zatím nejsou ve všech vhodných případech systematicky používány. Soudci členských států by měli využívat Evropské justiční síť (EJN) pro výkon evropských zatýkacích rozkazů a příkazů k zajištění a konfiskaci majetku. Další významný nástroj vznikne zavedením evropského vyšetřovacího příkazu. Členské státy by měly při koordinaci přeshraničního vyšetřování a trestního stíhání častěji využívat Eurojust. Eurojust také může být velmi užitečný u složitých žádostí o vzájemnou právní pomoc, které zahrnují třetí země, zejména díky síti jeho kontaktních míst.

V neposlední řadě poskytne zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce nový rozměr specifické záležitosti, jakou je zamezení ztrát v rozpočtu EU v důsledku trestné činnosti.

Orgány, agentury a stávající nástroje spolupráce EU již poskytují účinný soubor nástrojů, s nimiž může bezpečnostní politika EU v praxi fungovat. Větší součinnost mezi agenturami EU, systematictější koordinace a plné využívání nástrojů, jako jsou společné vyšetřovací týmy, může přinést skutečný posun v prevenci a odhalování bezpečnostních hrozeb a reakci na ně.

2.3 Podpůrná činnost: odborná příprava, financování, výzkum a inovace

²⁵ COM(2014) 527 final ze dne 21. srpna 2014.

Kromě výměny informací a operativní spolupráce EU podporuje činnost související s bezpečností prostřednictvím odborné přípravy, financování a podpory výzkumu a inovací v této oblasti. Komise usiluje o to, aby tato podpora byla strategicky zaměřena a byla nákladově efektivní.

Účinnost nástrojů spolupráce závisí na tom, zda je pracovníci donucovacích orgánů v členských státech umějí využívat. Zásadní význam pro to, aby orgány využívaly těchto nástrojů v operační situaci, má odborná příprava. Evropská policejní akademie **CEPOL** organizuje kurzy, vytváří společné učební osnovy pro přeshraniční spolupráci a koordinuje výměnné programy. Aktuální legislativní návrh týkající se Evropské policejní akademie má dále posílit její schopnosti v odborné přípravě příslušníků policie pro účely účinné spolupráce a rozvíjení společné kultury v oblasti prosazování práva²⁶. Agentura CEPOL by měla přizpůsobit své roční programy odborné přípravy prioritám stanoveným v tomto programu. Vnitrostátní policejní akademie by měly rovněž využívat finanční prostředky EU, aby se **přeshraniční spolupráce** stala nedílnou součástí jejich vlastní odborné přípravy a praktických cvičení. Odborná příprava soudců a soudních zaměstnanců by také měla být lépe sladěna s prioritami EU, přičemž by měla vycházet ze stávajících struktur a sítí a z podpory Evropské sítě pro justiční vzdělávání (EJTN) a portálu evropské e-justice a elektronického učení. Komise také založila Evropské bezpečnostní vzdělávací středisko, které členským státům v rámci prevence hrozeb umožňuje zlepšit své schopnosti v oblasti odhalování a identifikace nezákonných jaderných nebo radioaktivních materiálů.

Nedávno vytvořený **Fond pro vnitřní bezpečnost** poskytuje dobře reagující a pružný nástroj k řešení nejdůležitějších problémů do roku 2020. Program pro bezpečnost poskytuje fondu strategické řízení a zaměřuje se na oblasti, kde finanční podpora přinese největší přidanou hodnotu. Mezi prioritní oblasti využití fondu by měla patřit aktualizace vnitrostátních součástí Schengenského informačního systému, provádění průmského rámce a zřízení jednotných kontaktních míst. Fond by měl být rovněž využit k posílení přeshraniční operativní spolupráce v rámci politického cyklu EU pro boj proti závažné a organizované trestné činnosti a k tomu, aby byla na základě výměny osvědčených postupů v rámci sítě EU pro zvyšování povědomí o radikalizaci vytvořena „výstupní strategie“ pro radikalizované osoby. Další nástroje financování EU, jako je program Horizont 2020 pro výzkum a inovace²⁷, evropské strukturální a investiční fondy, programy EU v oblasti spravedlnosti, program Clo 2020 a finanční nástroje pro vnější činnost, mohou ve svých oblastech působení rovněž přispět k podpoře priorit programu pro bezpečnost.

V roce 2018 proběhne **přezkum v polovině období** Fondu pro vnitřní bezpečnost, který bude příležitostí zhodnotit, jak finanční podpora pomohla dosáhnout priorit programu pro bezpečnost, a případně priority změnit.

Má-li EU držet krok s měnícími se potřebami v oblasti bezpečnosti, jsou nutné **výzkum a inovace**. Výzkum může identifikovat nové bezpečnostní hrozby a jejich dopady na evropskou společnost. Přispívá též k tvorbě důvěry společnosti v nové bezpečnostní politiky a nástroje vytvořené na základě výzkumu. Inovativní řešení budou účinněji přispívat ke zmírnění bezpečnostních rizik, jelikož vycházejí ze znalostí, výzkumu a technologií. Program Horizont 2020 může hrát klíčovou úlohu při zajištění toho, aby

²⁶ COM(2014) 465 final ze dne 16. července 2014.

²⁷ Horizont 2020, program EU pro výzkum a inovace na období 2014 až 2020, oddíl „Zabezpečené společnosti – ochrana svobody a bezpečnosti Evropy a jejích občanů“.

úsilí EU v oblasti výzkumu bylo správně zacílené, mj. aby zohlednilo potřeby donucovacích orgánů tím, že do všech fází procesu – od přípravy až po trh – budou zapojeni **koncoví uživatelé**. Větší zaměření na inovace je zapotřebí rovněž v oblasti **civilní ochrany**: vytvoření centra znalostí v rámci střediska EU pro koordinaci odezvy na mimořádné události a vznik komunity uživatelů přispějí k vybudování rozhraní mezi výzkumem a koncovými uživateli v členských státech.

Nedávno Komise pověřila evropské normalizační organizace, aby vypracovaly normy „**ochrany soukromí již od návrhu**“ s cílem podpořit začlenění vysokého standardu bezpečnosti a základních práv do nejranějšího stadia designu technologií. Soulad s tímto standardem zajistí, že produkty a služby EU v oblasti bezpečnosti budou respektovat práva jednotlivců, čímž se posílí důvěra spotřebitelů.

K autonomii EU při řešení bezpečnostních potřeb může rovněž přispět konkurenceschopný **bezpečnostní průmysl EU**. EU podporuje vývoj inovativních bezpečnostních řešení, například prostřednictvím norem a společných osvědčení²⁸. Komise zvažuje další opatření, např. u poplašných systémů a letištních detekčních zařízení, aby se odstranily překážky jednotného trhu a zvýšila se konkurenceschopnost bezpečnostního průmyslu EU na vývozních trzích.

Pro prosazování práva a trestní stíhání má zásadní význam forenzní věda. Donucovací a justiční orgány musí mít jistotu, že forenzní údaje, z nichž vycházejí, mají vysokou kvalitu, a to i když pocházejí z jiného členského státu. Proto je důležité zajistit, aby před soudem mohly být účinně používány forenzní údaje vyměňované prostřednictvím systémů pro výměnu informací, jako je průmský rámec pro otisky prstů a profily DNA. **Evropský prostor forenzních věd** má sjednotit postupy poskytovatelů forenzních služeb v členských státech, a posílit tak spolupráci a zajistit důvěru. Komise bude v první řadě spolupracovat s příslušnými zúčastněnými stranami při jejich mapování a poté vymezí priority a možná opatření pro dosažení tohoto cíle. To může zahrnovat výměnu osvědčených postupů a stanovení společných minimálních norem.

*Bezpečnost by měla být **klíčovou prioritou široké škály nástrojů financování, výzkumných a inovačních programů, jakož i iniciativ v oblasti odborné přípravy. Stávající priority by měly být podle potřeby upraveny.***

3. TŘI PRIORITY

V příštích pěti letech by měl být zaveden tento rámec pro lepší a intenzivnější spolupráci, aby se bylo možné zabývat třemi hlavními prioritami evropské bezpečnosti, a měl by být flexibilně upravován v případě dalších velkých hrozeb, které mohou v budoucnu vzniknout.

- Teroristické útoky v Evropě – např. nedávno v Paříži, Kodani a Bruselu – zdůraznily nutnost silné reakce EU na **terorismus** a aktivity **zahraničních teroristických bojovníků**. Evropští občané se nadále připojují k teroristickým skupinám v oblastech konfliktů, získávají tam výcvik a při návratu představují potenciální hrozbu pro evropskou vnitřní bezpečnost. I když tento problém není nový, počet a příliv bojovníků v probíhajících konfliktech, zejména v Sýrii, Iráku a Libyi, a síťová povaha těchto konfliktů nemají obdoby.

²⁸ COM(2012) 417 ze dne 26. července 2012.

- Současně si **závažná a organizovaná přeshraniční trestná činnost** nalézá nové cesty a nové způsoby, jak uniknout odhalení. Způsobuje obrovské lidské, sociální a ekonomické ztráty – od trestných činů, jako je obchodování s lidmi, obchod se střelnými zbraněmi a pašování drog až po finanční a hospodářskou kriminalitu a trestnou činnost proti životnímu prostředí. Organizované zločinecké skupiny zapojené do nezákonného převaděčství migrantů zneužívají zranitelnosti osob, které hledají ochranu nebo lepší ekonomické příležitosti, a nesou odpovědnost za ztráty na životech ve jménu zisku. Organizovaná trestná činnost napomáhá terorismu a kyberkriminalitě pomocí kanálů, jako jsou dodávky zbraní, financování prostřednictvím pašování drog a pronikání na finanční trhy.
- V neposlední řadě stále větší hrozbu pro základní práva občanů a pro ekonomiku, stejně jako pro úspěšný rozvoj jednotného digitálního trhu, představuje **kyberkriminalita**²⁹. Vzhledem k přesunu obchodu a bankovníctví na internet může kyberkriminalita přinášet zločincům obrovské potenciální zisky a občanům obrovské potenciální ztráty. Pachatelé kyberkriminality mohou působit ze zemí mimo Unii a při vynaložení minimálního úsilí a rizika poškozovat kritickou infrastrukturu a velký počet obětí v různých členských státech současně. Podobně by se v příštích letech mohly zvyšovat hrozby počítačového terorismu a hybridní hrozby. Zločinci zneužívají anonymizační techniky a anonymní platební mechanismy pro nedovolený on-line obchod s omamnými látkami nebo zbraněmi, pro zločinné transakce a praní peněz. Kyberkriminalita je rovněž úzce spojena s pohlavním vykořisťováním dětí, přičemž alarmující je rostoucí trend zneužívání dětí prostřednictvím živého streamování.

Terorismus, organizovaná trestná činnost a kyberkriminalita jsou tři **hlavní priority** tohoto programu, u nichž je zdůrazněna nutnost okamžité akce. Jsou to jednoznačně **propojené a přeshraniční hrozby** a jejich mnohostranný a mezinárodní rozměr ukazuje, že je zapotřebí účinná a koordinovaná reakce na úrovni EU.

3.1 Boj proti terorismu a předcházení radikalizaci

Občané i členské státy očekávají, že EU poskytne svou podporu v boji proti terorismu a radikalizaci a usnadní koordinaci a spolupráci mezi příslušnými orgány. **Europol** v této záležitosti získává čím dál širší odborné znalosti, které je třeba posunout dál tím, že se sdruží jeho kapacity ve vymáhání práva v boji proti terorismu, budou se sdílet zdroje a maximalizuje se využití stávajících struktur, služeb a nástrojů, které má tato agentura již k dispozici, aby byly zajištěny úspory z rozsahu. Tímto spojením by v rámci Europolu mohlo vzniknout **Evropské centrum pro boj proti terorismu**, jež pomůže zintenzivnit podporu členských států na úrovni EU v rámci bezpečného prostředí s nejvyšším možným stupněm důvěrnosti při komunikaci.

Centrum by zahrnovalo 1) kontaktní místo Europolu Focal Point Travellers s informacemi o zahraničních teroristických bojovnících a souvisejících teroristických sítích, 2) Program sledování financování terorismu EU-USA (TFTP), 3) FIU.NET, decentralizovaný počítačový systém na podporu finančních zpravodajských jednotek, který bude začleněn do Europolu v roce 2016, a 4) stávající kapacity Europolu v oblasti střelných zbraní a výbušných zařízení. Do činnosti centra by měl být plně zapojen **Eurojust**, aby se zlepšila koordinace vyšetřování a trestního stíhání. Centrum by

²⁹ Uživatelé internetu v EU kyberkriminalita nadále velmi znepokojuje. 85 % uživatelů se shoduje, že riziko, že se stanou obětí kyberkriminality, se zvyšuje (průzkum Eurobarometr o kybernetické bezpečnosti zveřejněný v únoru 2015).

působilo výhradně v rámci právního mandátu Europolu a nebyla by jím dotčena výlučná odpovědnost členských států za ochranu národní bezpečnosti ani úloha Střediska EU pro analýzu zpravodajských informací (INTCEN) při hodnocení teroristických hrozeb založeném na zpravodajských informacích.

Součástí centra by byla také **jednotka EU pro oznamování internetového obsahu** (Internet Referral Unit, IRU), která má být zřízena v rámci Europolu do července 2015. Jednotka bude vycházet ze zkušeností Europolu a fungovat jako odborné středisko EU, které ve spolupráci s partnery z této oblasti pomůže členským státům identifikovat a odstraňovat on-line obsah s extremistickou násilnou tematikou.

Komise dále v roce 2015 vytvoří **fórum na úrovni EU** s IT společnostmi, kde se budou moci setkávat zástupci donucovacích orgánů a občanské společnosti. Fórum bude vycházet z přípravných schůzek pořádaných v roce 2014 a zaměří se na zavádění nejlepších nástrojů pro boj proti teroristické propagandě na internetu a v sociálních médiích. Fórum se bude ve spolupráci s IT společnostmi zabývat rovněž obavami donucovacích orgánů, pokud jde o nové technologie šifrování.

Ústřední roli při identifikaci teroristických sítí může hrát **sledování finančních operací**, jelikož teroristé potřebují financovat své cesty, výcvik a vybavení. Při identifikaci přeshraničních finančních operací teroristických sítí a zjišťování jejich finančních přispěvatelů mohou pomoci finanční zpravodajské jednotky. Program sledování financování terorismu EU-USA (TFTP) umožňuje členským státům vyhledávat finanční údaje, existuje-li důvodné podezření z teroristické činnosti. Program TFTP již poskytl vodítka u řady osob podezřelých z terorismu a jejich podpůrných sítí. Členské státy a jejich příslušné orgány by měly možnost v rámci TFTP aktivněji využívat. Schopnosti v oblasti boje proti financování terorismu dále posílí budoucí začlenění systému FIU.NET do Europolu.

Komise také posoudí potřebnost a možné přínosy dalších opatření v oblasti boje proti **financování terorismu**, včetně opatření týkajících se zmrazení majetku teroristů podle článku 75 SFEU, nedovoleného obchodu s kulturními statky, kontroly platebních způsobů, jako jsou internetové převody a předplacené karty, nelegálních peněžních pohybů a posílení nařízení o kontrolách peněžní hotovosti³⁰.

Reakce trestního soudnictví EU na terorismus musí být silná a zahrnovat vyšetřování a trestní stíhání osob, které plánují teroristické činy nebo jsou podezřelé z nábory, výcviku a financování pro účely terorismu, jakož i z podněcování ke spáchání teroristického trestného činu. Mnoho členských států již má právní předpisy, které stanoví trestní odpovědnost za tyto činy, nebo podobné právní předpisy připravuje. Soudržnější zákony proti teroristickým činům souvisejícím se zahraničními teroristickými bojovníky v celé EU by řešily praktické a právní problémy se shromažďováním a přípustností důkazů v případech terorismu a při odrazování od odjezdů do oblastí konfliktů. Komise v roce 2015 zahájí posouzení dopadů za účelem aktualizace **rámcového rozhodnutí z roku 2008 o boji proti terorismu**³¹, která bude provedena v roce 2016. Rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2178 požaduje, aby státy stanovily trestní odpovědnost za cestu do oblasti konfliktu za účelem teroristické činnosti, což pomůže vytvořit společné chápání trestných činů zahraničních teroristických bojovníků. Nový právní rámec by měl otevřít dveře zesílené **spolupráci se**

³⁰ Nařízení (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005.

³¹ Zohlední se přitom jednání o dodatkovém protokolu, kterým se doplňuje Úmluva Rady Evropy o předcházení terorismu.

třetími zeměmi v otázce zahraničních teroristických bojovníků, přičemž by měl vycházet z nedávných pozitivních zkušeností se spoluprací s Tureckem.

Jedním ze způsobů, jak zamezit činnosti teroristických sítí, je ztížit jim útok na cíle a zamezit jim v přístupu a použití nebezpečných látek, jako jsou chemické, biologické, radiologické a jaderné materiály a prekurzory výbušnin. Pro donucovací orgány, zdravotnické orgány a orgány civilní ochrany představuje značný problém ochrana **kritické infrastruktury**, např. dopravní infrastruktury, a **snadno zranitelných cílů**, např. masových veřejných akcí. EU a členské státy v této oblasti spolupracují za účelem posouzení rizik, hodnocení strategií zmírňování, shromáždění osvědčených postupů a vypracování pokynů. Komise pomáhá odborným pracovníkům prostřednictvím vytváření příruček, které jim pomáhají při jejich každodenní práci, například v oblasti ochrany letectví před protiprávními činy.

Živnou půdou pro terorismus v Evropě jsou extremistické ideologie. Opatření EU proti terorismu proto musí prostřednictvím preventivních opatření **řešit základní příčiny extremismu**. Spojení mezi radikalizací a extremistickým násilím se v celé EU stává stále jasnější. Bylo prokázáno, že vlivem extremistické propagandy se zahraniční terorističtí bojovníci vydávají z Evropy do zahraničí za účelem výcviku, boje a páchání zvěrstev v oblastech bojů a při návratu ohrožují vnitřní bezpečnost EU. Důležitým aspektem reakce EU je posílení její strategické komunikace pomocí jednotného narativu a věcného líčení konfliktů.

Reakce EU na extremismus nesmí vést ke stigmatizaci žádné skupiny nebo komunity. Musí vycházet ze společných evropských hodnot tolerance, rozmanitosti a vzájemného respektu a podporovat svobodné a pluralitní komunity. EU musí podpůrnou základnu terorismu zasáhnout silnou a rozhodnou protiargumentací. Komise zajistí prosazování příslušných právních předpisů EU v této oblasti³². Posoudí dále případné mezery v právních předpisech a podpoří monitorování verbálních projevů nenávisti na internetu a jiných činů. Bude také pomáhat členským státům při rozvoji proaktivních postupů vyšetřování a trestního stíhání v praxi. Financování EU bude více využíváno k podpoře specifické odborné přípravy úředníků veřejné správy a k podpoře monitorování, podávání zpráv a zaznamenávání případů nenávistně motivovaných trestných činů a verbálních projevů nenávisti.

Klíčovou úlohu při předcházení radikalizaci hraje **vzdělávání, zapojení mládeže a dialog mezi náboženskými komunitami a kulturami**, jakož i **zaměstnanost a sociální začlenění**, jež podporují společné evropské hodnoty, zlepšují sociální začlenění a posilují vzájemné porozumění a toleranci. K odstraňování nerovností a prevenci marginalizace může významně přispět inkluzivní vzdělávání. Práce s mládeží, dobrovolnictví, sportovní a kulturní aktivity jsou při oslovování mladých lidí obzvláště účinné. V této souvislosti je pro Komisi prioritní boj proti radikalizaci a marginalizaci mladých lidí a podpora začlenění pomocí řady konkrétních opatření v rámci strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy („ET 2020“), evropské strategie pro mládež, pracovního plánu EU v oblasti sportu a pracovního plánu pro kulturu.

Na tato opatření uvolní Komise finanční prostředky z programů Erasmus+ a Kreativní Evropa; mimo jiné půjde o větší podporu mobility učitelů a pracovníků s mládeží, výměn mládeže a dobrovolnictví, strategických partnerství v oblasti vzdělávání a politiky

³² Rámcové rozhodnutí 2008/913/SVV ze dne 28. listopadu 2008, směrnice 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, směrnice 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000 a směrnice 2010/13/EU ze dne 10. března 2010.

mládeže, nadnárodních sítí, platforem pro spolupráci škol, společných projektů týkajících se občanské výchovy a partnerství pro spolupráci v oblasti sportu. Evropský sociální fond dále poskytuje finanční podporu členským státům na podporu sociálního začleňování a boje proti chudobě a všem formám diskriminace. Komise bude rovněž iniciovat další výzkum v rámci programu Horizont 2020 v zájmu lepšího pochopení příčin a projevů radikalizace.

EU začala jako první pomáhat komunitám, které jsou pod tlakem, aby se poučily v jiných částech Unie. V roce 2014 stanovila Komise deset oblastí, kde je třeba strukturovat úsilí o řešení základních příčin extremismu³³. **Sít' pro zvyšování povědomí o radikalizaci (RAN)**, zastřešující síť s působností v celé EU, která funguje od roku 2011, spojuje organizace a sítě v celé Unii a propojuje více než 1 000 odborných pracovníků, kteří se přímo zabývají předcházením radikalizaci a násilnému extremismu. Síť umožňuje výměnu zkušeností a postupů, které usnadňují včasné rozpoznání radikalizace a vytváření preventivních strategií a strategií odklonu od teroristické činnosti na místní úrovni.

Komise v současné době zřizuje **středisko excelence RAN**. Středisko bude působit jako znalostní centrum EU, které bude konsolidovat znalosti a podporovat jejich šíření, výměnu zkušeností a spolupráci v oblasti boje proti radikalizaci. Spolupráce mezi zúčastněnými stranami v boji proti radikalizaci dostane díky středisku nový praktický rozměr.

EU rovněž pocítuje dopady radikalizace ve svém sousedství. Středisko RAN proto bude rozvíjet svou činnost ve spolupráci se zúčastněnými stranami ve třetích zemích, přičemž prioritou je Turecko a země západního Balkánu, Blízkého východu a severní Afriky. Zároveň by měla být zajištěna koordinace s vnější činností EU, například prostřednictvím fóra významných osobností z Evropy a muslimského světa, s cílem podnítit intelektuální výměny a podpořit širší dialog mezi společnostmi.

Místní aktéři jsou v přímém kontaktu s lidmi, kteří jsou nejvíce vystaveni riziku radikalizace. Musí být řádně vybaveni, aby dokázali rozpoznat příznaky radikalizace, vyhodnotit nejvhodnější potřebnou intervenci a zajistit vhodnou spolupráci s vůdci komunit. Řada členských států zahájila odbornou přípravu zaměřenou na tradiční cílové skupiny pracovníků donucovacích orgánů a vězeňské služby – což je vzhledem k důkazům o věznicích jako ústředních místech radikalizace zásadní. Komise za podpory Evropské organizace vězeňských a nápravných zařízení (EUROPRIS) podpoří výměnu osvědčených postupů a odbornou přípravu týkající se prevence radikalizace ve věznicích. Odborná příprava a podpora se může efektivně rozšířit na další aktéry, jako jsou sociální pracovníci, učitelé a zdravotničtí pracovníci. Středisko RAN také pomůže vypracovat podobné přístupy i pro deradikalizaci a odklon od teroristické činnosti („výstupní strategie“).

Komise a Evropská služba pro vnější činnost budou spolupracovat s protiteroristickým koordinátorem EU, aby získaly přehled o všech nástrojích, které má Unie k dispozici, a budou pečlivě sledovat jejich provádění.

Činnosti:

- *posílení podpůrné funkce Europolu tím, že se jeho kapacity v oblasti boje proti terorismu sloučí v rámci Europolu do Evropského centra pro boj proti terorismu;*

³³ COM(2013) 941 final ze dne 15. ledna 2014.

- zahájení fóra na úrovni EU s IT společnostmi, jež pomůže v boji proti teroristické propagandě a bude řešit obavy z nových šifrovacích technologií;
- přijetí dalších opatření ke zlepšení boje proti financování terorismu;
- řešení nedostatků v reakci na podněcování k nenávisti na internetu;
- přezkum rámcového rozhodnutí o terorismu, předložení návrhu v roce 2016;
- pozměnění priorit politických rámců a programů EU v oblasti vzdělávání, mládeže a kultury;
- zaměření na prevenci radikalizace ve věznicích a vytváření účinných programů odklonu od teroristické činnosti / deradikalizace;
- zahájení činnosti střediska excelence RAN a rozšíření činností v boji proti radikalizaci na Turecko, západní Balkán, Blízký východ a severní Afriku.

3.2 Narušování organizované trestné činnosti

V rámci **politického cyklu EU pro boj proti závažné a organizované trestné činnosti** se podařilo vytvořit koordinovanější strategické směřování a společné operace v terénu. **Země evropského sousedství** se již k politickému cyklu připojily; jejich zapojení do operativních činností politického cyklu by se mělo zintenzivnit. Jednou z priorit politického cyklu je zamezit aktivitám organizovaných kriminálních sítí, které jsou zapojeny do nezákonného převaděčství migrantů, intenzivnějším přeshraničním vyšetřováním za podpory agentur EU. Společná operace MARE, kterou koordinoval Europol, je dobrým příkladem toho, jak Unie může být efektivnější při odhalování a řešení problému organizovaných zločineckých skupin zapojených do nezákonného převaděčství migrantů.

Primárním cílem organizovaného zločinu je zisk. Donucovací orgány musí mít proto kapacitu na to, aby se mohly zaměřit na **finanční zdroje organizované trestné činnosti**, které často neoddělitelně souvisí s korupcí, podvody, paděláním a pašováním. Mezinárodní zločinecké sítě zneužívají k zakrytí zdrojů svých zisků zákonné struktury podnikání, takže je nutné se zaměřit na pronikání organizovaného zločinu do legální ekonomiky.

Nedávno dohodnutý balíček o boji proti praní peněz³⁴ pomůže identifikovat a sledovat podezřelé převody peněz a usnadnit efektivní výměnu informací mezi finančními zpravodajskými jednotkami (FIU). Komise podpoří provádění těchto právních předpisů, aby pachatelům trestných činů ztížila zneužívání finančního systému, a bude pracovat na nadnárodním posouzení rizik, které se bude zabývat mj. financováním terorismu a virtuálními měnami. Vytvoří rovněž koherentní politiku vůči třetím zemím, které mají nedostatečný režim boje proti praní peněz a financování boje proti terorismu. Díky propojení práce **vnitrostátních úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti** selepší přeshraniční zmrazování a konfiskace majetku pocházejícího z trestné činnosti. Je nezbytné sladit a posílit pravomoci finančních zpravodajských jednotek, jelikož rozdíl v jejich úlohách ztěžuje spolupráci a výměnu informací. Eurojust by mohl také nabídnout více odborných znalostí a podpory vnitrostátním orgánům při finančním vyšetřování. Je třeba zlepšit **vzájemné uznávání příkazů ke zmrazení a konfiskaci majetku**. Na žádost Evropského parlamentu a Rady předloží Komise v roce 2016 studii

³⁴ Čtvrtá směrnice o boji proti praní peněz a nařízení o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků; viz související návrhy Komise COM(2013) 45 final ze dne 5. února 2013 a COM(2013) 44 final ze dne 5. února 2013.

proveditelnosti společných pravidel pro konfiskace bez odsouzení u majetku pocházejícího z trestné činnosti.

Nedávné teroristické útoky upozornily na to, že pachatelé organizované trestné činnosti dokáží získat přístup na trh a k obchodu s velkým množstvím **střelných zbraní** v Evropě, a to i zbraní pro vojenské účely. Rozhodnutí o tom, kdo může držet střelnou zbraň a kdy ji může použít, je společenskou volbou členských států. Rozdíly ve vnitrostátních právních předpisech však představují překážku pro kontroly a policejní spolupráci. Prioritou je zde společný přístup při neutralizaci a deaktivaci střelných zbraní, aby je pachatelé trestné činnosti nemohli znovu aktivovat a zneužívat. Komise rovněž v roce 2016 přezkoumá stávající právní předpisy týkající se střelných zbraní s cílem lépe sdílet informace (například tím, že se informace o zabavených střelných zbraních budou nahrávat do informačního systému Europolu), posílit sledovatelnost, standardizovat označení a stanovit společné normy pro neutralizaci střelných zbraní. V rámci probíhajícího hodnocení Komise zváží, zda do nových ustanovení zahrnout zbraně určené k vlastní ochraně (poplašné zbraně), jakož i jakékoli další relevantní aspekty.

Obchodování se střelnými zbraněmi má kritický **vnější rozměr**, neboť mnoho nelegálních střelných zbraní v EU bylo dovezeno ze sousedních zemí, kde zůstávají velké zásoby vojenských zbraní. Je nutné plně provést nedávno vytvořený operační akční plán se zeměmi západního Balkánu, a pokud bude efektivní, je třeba jej aplikovat u dalších sousedních zemí, zejména zemí Blízkého východu a severní Afriky³⁵.

Trh s **nedovolenými drogami** zůstává nejdynamičtějším nezákonným trhem, přičemž aktuálním trendem je šíření nových psychoaktivních látek. Tyto látky se stále častěji vyrábějí v EU, proto je naléhavě nutné přijmout nový legislativní rámec EU. EU by měla nadále podporovat činnosti členských států zaměřené na boj proti nedovoleným drogám, včetně prevence, s využitím odborných znalostí Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) a Europolu. Komise posoudí pokrok při provádění protidrogového akčního plánu EU na období 2013–2016, který tvoří rovněž rámec vnější politiky EU v oblasti drog a zaměřuje se na snižování poptávky po drogách a nabídky drog. Na tomto základě Komise rozhodne, zda navrhnout nový akční plán EU pro období 2017–2020.

Jedním z problémů EU v současnosti je, že zločinecké sítě zneužívají potřebu ochrany jednotlivců nebo jejich snahu dostat se do Evropy. Čím dříve může být toto nezákonné pašování zastaveno, tím menší bude riziko lidských tragédií, jichž jsme byli před nedávnem svědky ve Středozezemním moři. Preventivní opatření proti napomáhání nelegální migraci musí vycházet z lepšího shromažďování, sdílení a analýzy informací. Klíčová je **spolupráce proti nezákonnému převaděčství migrantů**, a to jak v rámci EU, tak se třetími zeměmi. EU by z ní měla učinit prioritu svého partnerství se třetími zeměmi a klíčovými zeměmi tranzitu nabízet pomoc, aby bylo možné předcházet pašování a odhalovat je v co nejranější fázi. Posílená opatření proti převaděčství migrantů mezi EU a klíčovými třetími zeměmi budou součástí budoucího Evropského programu pro migraci.

Obchodování s lidmi je extrémně škodlivá, avšak velmi lukrativní forma trestné činnosti. EU má specializovaný právní a politický rámec³⁶, jehož cílem je maximalizovat spolupráci a tuto oblast učinit prioritou pro subjekty, jako jsou Europol a Eurojust.

³⁵ Operační akční plán EU a zemí západního Balkánu z prosince 2014 týkající se boje proti nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi.

³⁶ Směrnice 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011; COM(2012) 286 final ze dne 19. června 2012.

Současná strategie díky svému koordinovanému a soudržnému přístupu přispěla k boji proti obchodování s lidmi na regionální, celostátní, evropské a mezinárodní úrovni. Komise má v úmyslu vytvořit pro období po roce 2016 strategii, která vychází ze stávajícího rámce.

Trestná činnost proti životnímu prostředí může vést k významným škodám na životním prostředí a lidském zdraví, ke snížení veřejných příjmů a vzniku sanačních nákladů pro daňové poplatníky, například u nedovolené přepravy a následného ukládání nebezpečného odpadu. Nezákonný obchod s volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami ohrožuje biologickou rozmanitost a udržitelný rozvoj i regionální stabilitu zdrojových oblastí, např. Afriky³⁷. Komise zváží potřebu posílit monitoring dodržování pravidel a jejich vynucování, například zintenzivněním odborné přípravy pracovníků donucovacích orgánů, podporou příslušných sítí odborníků a dalším sbližováním trestních sankcí v celé EU.

V boji proti organizované trestné činnosti hrají vedle činnosti donucovacích a soudních orgánů klíčovou úlohu **místní orgány**. Organizovaná trestná činnost má často celosvětový rozměr, avšak působí na místní úrovni, a pro účinnou prevenci a boj proti ní je tudíž nutný multidisciplinární přístup. EU proto vyvinula přístup, jehož cílem je předcházet jejímu pronikání do veřejného sektoru a ekonomiky a který kombinuje nástroje na správní úrovni. Místní orgány jsou často v přední linii pro zjišťování a prevenci pronikání zločineckých sítí do legální ekonomiky, například při přidělování veřejných zakázek nebo udělování licencí na provozování kasin, a měly by mít k dispozici nástroje pro sdílení informací s dalšími orgány veřejné správy nebo donucovacími orgány. Větší pozornost by měla být rovněž věnována práci **Evropské sítě pro předcházení trestné činnosti**. V této síti, kterou finančně podporuje EU, se sdílejí osvědčené postupy prevence trestné činnosti.

Pro prevenci **korupce** a boj proti ní v Evropské unii je nezbytný komplexní přístup. V roce 2014 Komise zveřejnila první zprávu o boji proti korupci v EU. Tato zpráva, jejímž cílem je podporovat vlády, občanskou společnost a další zúčastněné strany při prevenci korupce a boji proti ní, přináší celoevropský přehled problematiky, identifikuje trendy a osvědčené postupy a analyzuje vývoj v jednotlivých členských státech EU. EU přijala řadu opatření pro boj proti korupci: politické a kontrolní iniciativy (včetně uznání ekonomických nákladů v rámci evropského semestru), právní předpisy a programy financování.

Činnosti:

- rozšíření činnosti politického cyklu EU na sousední země;
- přezkum možných opatření pro konfiskaci bez odsouzení;
- přezkum právních předpisů týkajících se střelných zbraní, předkládání návrhů v roce 2016;
- přijetí strategie boje proti obchodování s lidmi na období po roce 2016;
- zahájení konkrétních společných opatření a strategií spolupráce s klíčovými třetími zeměmi v oblasti boje proti nezákonnému převaděčství migrantů;
- přezkum stávající politiky a právních předpisů týkajících se trestných činů proti životnímu prostředí, předkládání návrhů v roce 2016.

³⁷ COM(2014) 64 final ze dne 7. února 2014.

3.3 Boj proti kyberkriminalitě

První obrannou linií v boji proti kyberkriminalitě je **kybernetická bezpečnost**. Strategie kybernetické bezpečnosti EU z roku 2013 se zaměřuje na určení vysoce rizikových oblastí, spolupráci se soukromým sektorem s cílem odstranit nedostatky a na poskytování specializované odborné přípravy. Důležitým prvkem provádění této strategie bude rychlé přijetí návrhu směrnice o bezpečnosti sítí a informací³⁸. Provádění této směrnice by nejen podpořilo spolupráci mezi donucovacími orgány a orgány v oblasti kybernetické bezpečnosti, ale také zajistilo budování kapacit příslušných orgánů členských států v oblasti kybernetické bezpečnosti a přeshraniční oznamování incidentů. Agentura Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací, jež také přispívá k reakci EU na problémy v oblasti kybernetické bezpečnosti, usiluje o dosažení vysoké úrovně bezpečnosti sítí a informací.

Prvním krokem v boji proti kyberkriminalitě je **zajištění plného provádění stávajících právních předpisů EU**. Směrnice o útocích proti informačním systémům z roku 2013³⁹ stanoví trestní odpovědnost za používání nástrojů, jako je škodlivý software, a posiluje rámec pro výměnu informací o útocích. Směrnice z roku 2011 o boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí⁴⁰ sbližuje vnitrostátní právní předpisy s cílem předcházet pohlavnímu zneužívání dětí prostřednictvím internetu. Komise spolupracuje s členskými státy na zajištění správného provádění těchto směrnic. Pravidla rovněž musí být aktualizována. Občané jsou dále znepokojeni problémy, jako jsou platební podvody. Rámcové rozhodnutí z roku 2001 o potírání podvodů a padělání bezhotovostních platebních prostředků⁴¹ však již neodpovídá současné realitě a novým výzvám, jako jsou virtuální měny a mobilní platby. Komise posoudí úroveň provádění stávajících právních předpisů, bude konzultovat relevantní zúčastněné strany a posoudí potřebnost dalších opatření.

Kyberkriminalita je ze své povahy neomezená, flexibilní a inovativní. V oblasti prevence, odhalování a trestního stíhání musí být donucovací orgány schopny čelit vynalézavosti pachatelů a předvídat ji. Příslušné justiční orgány musí přehodnotit spolupráci v rámci své příslušnosti a rozhodného práva, aby dokázaly zajistit rychlejší přeshraniční přístup k důkazům a informacím o kyberkriminalitě a zohlednily současný i budoucí technologický vývoj, jako je cloud computing a internet věcí. Zásadní význam má shromažďování elektronických důkazů z jiných jurisdikcí v reálném čase týkajících se vlastníků IP adres nebo dalších elektronických důkazů, a zajištění jejich přípustnosti u soudu. Rovněž je nutné, aby pracovníci donucovacích orgánů byli vysoce kvalifikovaní a dokázali držet krok s rostoucím rozsahem, složitostí a množstvím druhů kyberkriminality.

Musí být stanovena jasná pravidla, aby bylo plně zajištěno dodržování zásad ochrany osobních údajů, a současně aby měly donucovací orgány přístup k údajům, které jsou nezbytné pro ochranu soukromí občanů před kyberkriminalitou a krádežemi identity. Zásadní význam má rovněž **spolupráce se soukromým sektorem**, jelikož partnerství veřejného a soukromého sektoru mohou strukturovat společné úsilí v boji proti internetové kriminalitě. Do reakce na kyberkriminalitu (například na phishing) musí být zapojen celý řetězec aktérů: od Evropského centra pro boj proti kyberkriminalitě v rámci Europolu přes skupiny pro reakci na počítačové hrozby v zasažených členských státech až po poskytovatele internetových služeb, kteří mohou uživatele varovat a poskytnout

³⁸ COM(2013) 48 final ze dne 7. února 2013.

³⁹ Směrnice 2013/40/EU ze dne 12. srpna 2013.

⁴⁰ Směrnice 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011.

⁴¹ Rámcové rozhodnutí Rady 2001/413/SVV ze dne 28. května 2001.

jim technickou ochranu. Stručně řečeno, kyberkriminalita vyžaduje nový přístup v oblasti prosazování práva v digitálním věku.

Evropské centrum pro boj proti kyberkriminalitě v rámci Europolu se může na základě své dosavadní činnosti stát ústředním informačním centrem pro vymáhání práva v této oblasti. Mezinárodním standardem pro spolupráci a modelem pro vnitrostátní i unijní právní předpisy zůstává budapešťská Úmluva Rady Evropy o kyberkriminalitě, ratifikovaná většinou členských států. Úmluvu by měly ratifikovat všechny členské státy. Iniciativy, jako je pracovní skupina EU-USA pro kybernetickou bezpečnost a kyberkriminalitu a Globální aliance proti pohlavnímu zneužívání dětí prostřednictvím internetu, prokazují hodnotu mezinárodní spolupráce a je třeba je podporovat; současně je nutné zlepšit součinnost s prací v oblasti budování kybernetických kapacit, financovanou z nástrojů vnější pomoci.

Agentura **Eurojust** by měla i nadále usnadňovat výměnu osvědčených postupů a za použití odpovídajících záruk zjišťovat problémy se shromažďováním a používáním elektronických důkazů při vyšetřování a trestním stíhání zločinů spáchaných s využitím internetu. Komise bude usilovat o to, aby se součástí soudního vyšetřování, trestního stíhání a vzájemné právní pomoci mohly stát relevantní moderní prostředky komunikace (např. VoIP). V boji proti terorismu a organizované trestné činnosti nesmí představovat překážku různé standardy přípustnosti důkazů.

Činnosti:

- *opakované zdůrazňování významu provádění stávajících politik Unie v oblasti kybernetické bezpečnosti, útoků proti informačním systémům a boje proti pohlavnímu vykořisťování dětí;*
- *přezkum a možné rozšíření právních předpisů v oblasti boje proti podvodům a padělání bezhotovostních plateb za účelem zohlednění nových forem trestné činnosti a padělání finančních nástrojů, předkládání návrhů v roce 2016;*
- *přezkum překážek v trestním vyšetřování kyberkriminality, zejména v otázkách příslušnosti a pravidel pro přístup k důkazům a informacím;*
- *zlepšení činností v oblasti budování kybernetických kapacit v rámci nástrojů vnější pomoci.*

4. DALŠÍ POSTUP

Evropský program pro bezpečnost stanoví opatření nezbytná pro dosažení vysoké úrovně vnitřní bezpečnosti EU. Musí být **společným programem**. Jeho úspěšné provádění závisí na politickém odhodlání všech dotčených účastníků intenzivněji a lépe spolupracovat. To se týká orgánů EU, členských států a agentur EU. Program vyžaduje globální perspektivu, kde je bezpečnost jednou z hlavních vnějších priorit. EU musí být schopna reagovat na nečekané události, využívat nových příležitostí a předjímat budoucí trendy a bezpečnostní rizika a přizpůsobovat se jim.

Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby s ohledem na nadcházející zasedání Evropské rady v červnu 2015 schválily tento program jako obnovenou strategii vnitřní bezpečnosti. Komise vyzývá k aktivní účasti na jeho provádění, a to v úzké spolupráci se všemi příslušnými aktéry. Komise vyzývá orgány EU a členské státy, aby tento program přijaly jako **základ pro spolupráci a společnou činnost Unie** v oblasti bezpečnosti pro příštích pět let s cílem vytvořit skutečný prostor vnitřní bezpečnosti EU.